

ІНТЕНСИВНІСТЬ РОСТУ ПОМІСНИХ ЯГНЯТ F₁, ОДЕРЖАНИХ ВІД ВІВЦЕМАТОК АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ ТА БАРАНІВ ПОРОДИ ДОРПЕР

А. М. Маслюк, кандидат сільськогосподарських наук
ORCID ID: 0000-0002-4584-8764

О. Й. Атановська-Маслюк
ORCID ID: 0000-0001-6635-917X

В. М. Зіневич

Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова
«Асканія-Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний
центр з вівчарства

вул. Соборна, 1, смт Асканія-Нова, Чаплинський р-н,
Херсонська обл., 75230, Україна
e-mail: ascitsr_priemnaya@ukr.net

Надійшла 18.06.2020

Мета. Визначити ефективність використання баранів-плідників породи дорпер на вівцематках асканійської м'ясо-вовнової породи для підвищення інтенсивності росту помісного молодняку. **Методи.** Зоотехнічний, науково-експериментальний, статистичний. **Результати.** Наведено порівняльний аналіз показників живої маси та інтенсивності росту баранчиків та ярокоч асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовною та помісей з породою дорпер від народження до 6-місячного віку. Встановлено динаміку живої маси, величину абсолютних, середньодобових та відносних приростів ягнят в різні проміжки часу від народження до 6 місяців. Розраховано індекси інтенсивності їх формування, рівномірності та напруги росту. Напівкровні тварини значно переважають чистопородних ровесників за середніми приростами з 4 до 6 місяців та максимальним розвитком ознаки у одинаків та двійневих особин. **Висновки.** Молодняк обох статей асканійської м'ясо-вовнової породи характеризувався високим рівнем швидкості росту. Вищою інтенсивністю росту була у помісного молодняку. Встановлено доцільність використання баранів-плідників породи дорпер для підвищення швидкості накопичення маси ягнят. Відмічено характерний прояв гетерозису при схрещуванні вівцематок аска-

нійської м'ясо-вовнової породи з баранами породи дорпер. Дослідні ярочки переважали чистопородних в усі вікові періоди, і на завершення досліджень ця різниця сягнула 9,3 кг або 28,8%.

Ключові слова: вівці, схрещування, молодняк, жива маса, прирости, інтенсивність формування

DOI: <https://doi.org/10.33694/2617-0787-2020-1-13-69-82>

THE INTENSITY GROWTH of CROSSBRED LAMBS F1 OBTAINED from MATING ASCANIAN MEAT-and-WOOL EWES with DORPER BREED RAMS

A. M. Masliuk, Candidate of Agricultural Sciences,

ORCID ID: 0000-0002-4584-8764

O. Yo. Atanovska- Masliuk

ORCID ID: 0000-0001-6635-917X

V. M. Zinevych

“Ascania Nova” Institute of Animal Breeding in the Steppe Regions
named after M. F. Ivanov - National Scientific Selection-Genetics

Center for Sheep Breeding

1, Soborna Street, Askania Nova, Chaplynka district,
Kherson region, 75230, Ukraine

e-mail: ascitsr_priemnaya@ukr.net

Aim. To determine the efficiency of crossing the Dorper breed rams with the Ascanian Meat-and-Wool breed ewe to increase the young crossbreed's growth rate. **Methods.** Zootechnical, Scientific and Experimental, statistical. **Results.** A comparative analysis of live weight, from birth to 6 months age, the Ascanian Meat-and-Wool breed with crossbred wool of rams and ewes and the Dorper crossbreeds is given. The dynamics of live weight, the magnitude of the absolute, average daily and relative growths of lambs at different time intervals from birth to 6 months are identified. The indices of their formation intensity the uniformity and growth stress are calculated. Half-blooded animals are significantly superior to pure-bred peers in average growths from 4 to 6 months and the maximum development of the trait in single and twin individuals. **Conclusions.** Young animals of both sexes the Ascanian Meat-and-Wool breed were characterized by a high level of growth rate. Higher growth rate was in crossbreeds. The expediency of using sheep of the Dorper breed to increase the rate of accumulation lamb's mass has been established. A characteristic heterosis manifestation was not-

ed when crossing ewes of the Ascanian Meat-and-Wool breed with Dorper rams breed. The experimental ewes prevailed over purebred in all age periods, and at the end of the researches this difference reached 9.3 kg or 28.8%.

Keywords: sheep, crossbreeding, young growth, live weight, gains, formation intensity.

DOI: <https://doi.org/10.33694/2617-0787-2020-1-13-69-82>

ИНТЕНСИВНОСТЬ РОСТА ПОМЕСНЫХ ЯГНЯТ F1, ПОЛУЧЕННЫХ ОТ ОВЦЕМАТОК АСКАНИЙСКОЙ МЯСО-ШЕРСТНОЙ ПОРОДЫ И БАРАНОВ ПОРОДЫ ДОРПЕР

А. Н. Маслюк, кандидат сельскохозяйственных наук

ORCID ID: 0000-0002-4584-8764

А. И. Атановская-Маслюк

ORCID ID: 0000-0001-6635-917X

В. Н. Зиневич

Институт животноводства степных районов имени М. Ф. Иванова
«Аскания-Нова» - Национальный научный селекционно-
генетический центр по овцеводству
ул. Соборная, 1, пгт. Аскания-Нова, Чаплинский р-н,
Херсонская обл., 75230, Украина
e-mail: ascitsr_priemnaya@ukr.net

Цель. Определить эффективность использования баранов породы дорпер на овцематках асканийской мясо-шерстной породы для повышения интенсивности роста помесного молодняка. **Методы.** Зоотехнический, научно-экспериментальный, статистический. **Результаты.** Приведен сравнительный анализ показателей живой массы и интенсивности роста баранчиков и ярок асканийской мясо-шерстной породы с кроссбредной шерстью и помесей с породой дорпер от рождения до 6-месячного возраста. Установлена динамика живой массы, величина абсолютных, среднесуточных и относительных приростов ягнят в разные промежутки времени от рождения до 6 месяцев. Рассчитаны индексы интенсивности их формирования, равномерности и напряжения роста. Полукровные животные значительно превосходят чистопородных сверстников по средним приростами с 4 до 6 месяцев и максимальным развитием признака у одиночек и двойневых особей. **Выводы.** Молодняк обоих

полов асканийской мясо-шерстной породы характеризовался высоким уровнем скорости роста. Выше интенсивность роста была у помесного молодняка. Установлена целесообразность использования баранов породы дорпер для повышения скорости накопления массы ягнят. Отмечено характерное проявление гетерозиса при скрещивании овцематок асканийской мясо-шерстной породы с баранами породы дорпер. Подопытные ярочки превалировали над чистопородными во все возрастные периоды, и при завершении исследований эта разница достигла 9,3 кг или 28,8%.

Ключевые слова: овцы, скрещивание, молодняк, живая масса, приросты, интенсивность формирования.

DOI: <https://doi.org/10.33694/2617-0787-2020-1-13-69-82>

Постановка проблеми. Основна мета селекційно-племінної роботи – одержання тварин бажаного типу. Вона залежить від багатьох факторів, серед яких найбільше значення має генетична цінність особин. Підвищення продуктивних якостей овець не можливе без вивчення та аналізу закономірностей їх росту в постембріональний період [1, 2, 8].

Вивчення закономірностей росту та скоростиглості ягнят в період від народження до шести місячного віку дає змогу оцінити їх біологічні можливості та генетичний потенціал.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Багатьма науковцями доведено, що жива маса ягнят при народженні є однією з важливих ознак їх ембріональної скороспілості та життєздатності й служить базисом подальшого розвитку організму. Розвиток тварин від народження до відлучення припадає на період інтенсивного росту та формування їх особливостей, який є вирішальним як з біологічної, так і господарської сторін [1].

Вченими багатьох країн було встановлено, що різний рівень інтенсивності формування організму обумовлює різну енергію росту й відповідно відтворну, відгодівельну та м'ясну продуктивність. Відомо, що з віком інтенсивність росту знижується, але характер цього процесу у овець різних порід відбувається по різному. Так, у овець асканійської м'ясо-вовнової породи інтенсивність росту знижується більш рівномірно, ніж у тварин тонкорунних та грубововнових порід. Молодняк м'ясних та м'ясо-вовнових порід характеризується достатньо високою інтенсивністю та рівномірністю росту впродовж всього періоду їх розвитку та характеризується рівномірною швидкістю росту [1, 2].

Вивчення закономірностей росту набуває важливості при використанні схрещування овець різних порід з метою підвищення м'ясної продуктивності. Американські, румунські та багато інших вчених вважають, що основний спосіб отримання молодняку з підвищеними показниками росту і розвитку, а також поліпшенням якості є схрещування цигайської породи з спеціалізованими м'ясними - шаролезьською, тексель, дорпером, лейстерською та іншими. За виходом м'яса з туші і його якістю аборигенних порід значно поступаються спеціалізованим. Виходячи з цих передумов для Румунії рекомендовано виділяти окремі стада місцевих порід овець, утримувати їх в генетичній чистоті під контролем держави і паралельно вести в комерційних підприємствах роботу з отримання помісного товарного молодняку на основі поєднання генотипів традиційних порід і завезених спеціалізованих. Схрещування цигайської породи з породами суфольк та чорноголової дозволило отримати високоякісні туші, які відповідають високим ринковим вимогам і стандартам. [5, 6, 7, 8]

Інтенсивність росту ягнят в період підсису тісно пов'язана з молочною продуктивністю їх матерів, а після відлучення залежить від індивідуальних особливостей. Але той факт, що вони починають споживати корми з двадцятого дня життя вказує на доцільність вивчення закономірностей росту від народження до досягнення оптимального строку забою. Саме тому метою наших досліджень було встановлення особливостей росту чистопородних ягнят асканійської м'ясо-вовнової породи та помісного молодняку з породою дорпер F1 від народження до 6 місяців життя.

Матеріал та методика досліджень. Дослідження продуктивності молодняку проводилися в стаді племзаводу асканійської м'ясо-вовнової породи ДП "ДГ ІРСТ "Асканія-Нова"-ННСГЦВ". В період ягніння з 16 по 22 березня було відібрано 19 голів чистопородних ягнят асканійської м'ясо-вовнової породи, з них 10 баранчиків і 9 ярок та 18 голів напівкровних ягнят F1 дорпер (Д) ♂ × асканійська м'ясо-вовнова порода (АМВ) ♀, з них 10 баранчиків і 8 ярок. Живу масу визначали при народженні, у віці один, два, три, чотири та шість місяців шляхом їх індивідуального зважування вранці до годівлі та напування. Абсолютні та середньодобові прирости визначали за загальноприйнятими методиками. Відносні прирости живої маси розраховували за формулою Майоната [1]:

$$ВП = \frac{W_1 - W_0}{W_0} \cdot 100,$$

та С. Броді [1]:

$$ВПБ = \frac{W_1 - W_0}{0,5(W_1 + W_0)} \cdot 100,$$

де $ВП$ – відносний приріст, %;

W_0 – жива маса на початок періоду, кг;

W_1 – жива маса на кінець періоду, кг.

Інтенсивність формування визначали за методикою Ю. К. Свечина [1]:

$$\Delta t = \frac{W_3 - W_0}{0,5(W_3 + W_0)} - \frac{W_6 - W_3}{0,5(W_6 + W_3)},$$

де Δt – інтенсивність формування,

W_0, W_3, W_6 – жива маса ягнят при народженні та у віці 3 і 6 місяців відповідно, кг.

Індекс рівномірності росту та напруги росту визначали за методикою В. П. Коваленка [9]:

$$I_p = \frac{1}{1 + \Delta t} \cdot СДП,$$

де I_p – індекс рівномірності росту,

$СДП$ – середньодобовий приріст від народження до 6 міс., кг;

$$I_n = \frac{\Delta t}{ВП} \cdot СДП,$$

де I_n – індекс напруги росту;

$СДП$ – середньодобовий приріст від народження до 6 міс., г;

$ВП$ – відносний приріст від народження до 6 міс., %.

Біометричну обробку матеріалів досліджень проводили згідно алгоритмів Н. А. Плохінського [5] з використанням комп'ютерної техніки та програмного забезпечення MS OFFICE 2010 EXCEL.

Результати досліджень. Найбільш точним методом обліку інтенсивності росту тварини, є визначення її живої маси. Результати наших досліджень показали, що чистопородні та помісні ягнята обох статей і типу народження народилися досить великими та міцними, що узгоджується з результатами інших авторів [1, 2] (табл. 1).

В усі досліджувані вікові періоди напівкрівні ярочки переважали за живою масою чистопородних, окрім живої маси при народженні, коли вона була однаковою. Помісні баранчики поступалися чистопородним при народженні на 0,3 кг та у чотири місяці на 0,6 кг, при недостовірній різниці.

Таблиця 1. Жива маса ягнят асканійської м'ясо-вовнової породи та помісних з породою дорпер F1, кг

Вік ягнят	Баранчики				Ярочки			
	AMB×AMB, 10 гол.		Д×AMB, 10 гол.		AMB×AMB, 9 гол.		Д×AMB, 8 гол.	
	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %
При народженні	4,9±0,24	15,4	4,6±0,40	27,5	4,8±0,23	14,1	4,8±0,16	9,6
1 місяць	11,7±0,38	10,2	11,9±0,61	16,2	10,6±0,69	19,5	13,3±0,81 ^a	17,3
2 місяці	17,7±1,07	19,2	18,2±1,15	20,0	16,7±1,16	20,9	21,6±1,32 ^a	17,3
3 місяці	21,1±1,24	18,5	21,2±1,41	21,0	19,1±1,61	25,2	25,1±1,59 ^a	17,9
4 місяці	27,1±1,34	15,6	26,5±1,56	18,6	22,6±1,71	22,7	30,2±1,26 ^b	11,8
6 місяців	38,3±1,61	13,3	40,0±2,03	16,1	32,3±1,73	16,1	41,6±1,54 ^c	10,5

Примітка: тут і в наступних таблицях достовірність різниці встановлена між помісними ягнятами F1 та їх чистопородними аналогами ^aP≥0,95, ^bP≥0,99, ^cP≥0,999.

Мінливість показників була на середньому рівні, дещо більшою при народженні в помісних баранчиків з тенденцією до зменшення з віком. Дослідні ярочки, навпаки, відрізнялися високою онорідністю протягом всього досліджуваного періоду.

У 6 місяців помісні баранчики переважали чистопородних на 1,7 кг або 4,4%.

Дослідна група ярочок достовірно переважала контрольну в усі вікові періоди, і на завершення досліджень ця різниця сягнула 9,3 кг або 28,8% (P>0,999).

З метою встановлення потенціалу росту представлено порівняльну динаміку розвитку середніх та максимальних показників живої маси одинаків та двійневих ягнят на рисунках 1, 2.

Генетичний потенціал розвитку за рахунок гетерозису реалізовано помісним молодняком. Так, кращий помісний баранчик одинак у 6-місячному віці переважав кращого чистопородного на 3 кг, або 6,7%, а середні показники по дослідній групі на 20,0%. Вищі показники росту деяких двійневих чистопородних баранчиків можна пояснити тим, що їх більшість виховувалась у різностатевих парах, на відміну від помісних.

Найбільша помісна ярочка одинак у віці шість місяців переважала чистопородну на 6,2 кг, або 14,8%. Аналогічна різниця двійневих складала 6,7 кг, або 20,1%.

Середньодобові прирости ягнят обох груп були нерівномірними в різні вікові періоди та залежали від генотипу, статі та типу народження (табл. 2).

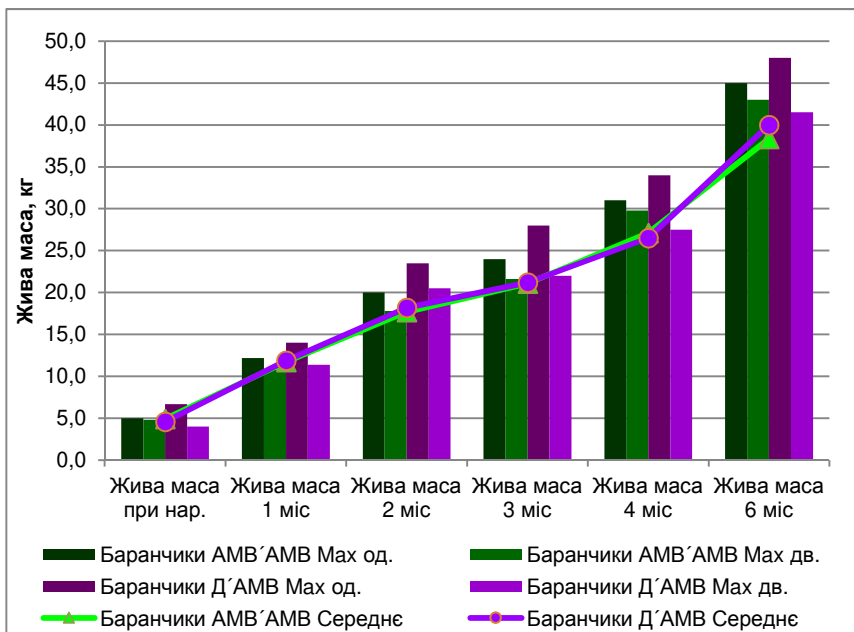

Рис. 1. Динаміка живої маси чистопородних (АМВхАМВ) та помісних F1 (ДхАМВ) баранчиків

У період підсису вирішальне значення для накопичення живої маси має молочність вівцематок. Слід відмітити високий рівень середньодобових приростів живої маси у помісних ягнят обох статей в цей період. Спостерігається висока мінливість індивідуальних показників за окремими місяцями, яка зменшується при збільшенні віку.

Так, найвища мінливість була на четвертому місяці життя дослідних ярокоч і складала 86,7%. Помісні баранчики достовірно переважали чистопородних за приростами за останні 2 місяці досліджуваного періоду. В цьому ж віці ярочки вірогідно переважали чистопородних ровесниць, а в останню третину періоду досліджень (з 4 до 6 міс.) їх перевага була невірогідною.

Середньодобові прирости за середніми та максимальними показниками серед однаків та двійневих суттєво різнилися у різні вікові періоди (рис. 3, 4).

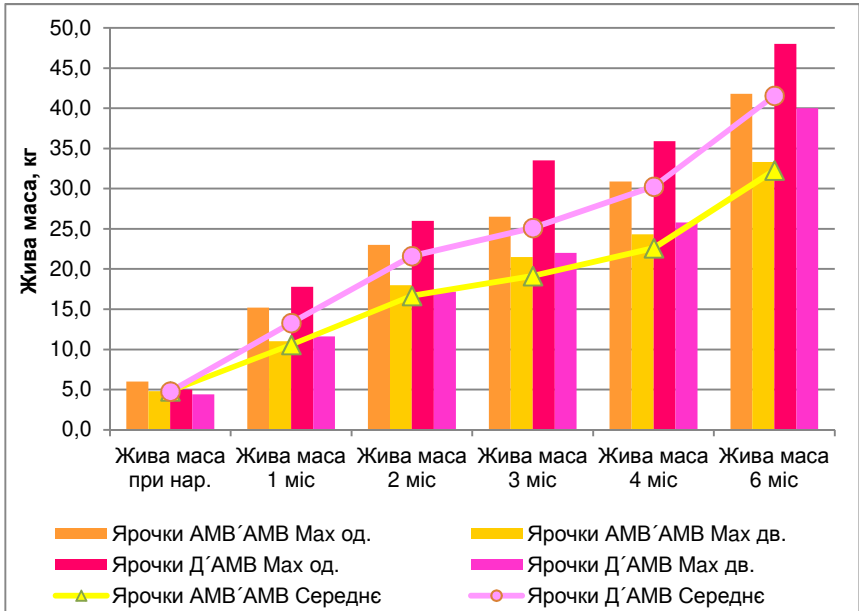

Рис. 2. Динаміка живої маси чистопородних (АМВ×АМВ) та помісних F1 (Д×АМВ) ярокоч

Таблиця 2. Середньодобові прирости ягнят асканійської м'ясо-вовнової породи та помісних з породою дорпер F1, г

Вікові періоди	Баранчики				Ярочки			
	АМВ×АМВ, 10 гол		Д×АМВ, 10 гол		АМВ×АМВ, 9 гол		Д×АМВ, 8 гол	
	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %
Нар.-1 міс	215±9,8	14,5	234±16,8	22,7	181±13,2	22,0	273±17,3 ^c	18,0
1-2 міс	182±22,9	39,9	195±25,7	41,7	184±18,5	30,2	278±39,3 ^a	39,9
0-2 міс	197±15,9	25,4	214±14,4	21,2	183±14,6	24,0	273±20,1 ^b	20,9
2-3 міс	117±10,7	28,9	105±16,8	50,0	85±18,0	63,9	127±31,6	70,5
0-3 міс	172±12,9	23,6	180±12,8	22,4	152±14,9	29,3	227±18,4 ^p	22,8
2-4 міс	159±9,3	18,5	141±13,7	30,7	100±10,0	30,0	145±26,4	51,4
3-4 міс	201±12,1	19,1	176±23,5	42,3	116±12,9	33,5	166±51,0	86,7
0-4 міс	179±10,5	18,6	179±10,2	18,0	144±12,0	25,2	210±10,1 ^c	13,6
4-6 міс	181±7,2	12,7	218±1,1 ^a	16,2	156±6,9	13,2	183±30,8	47,7
0-6 міс	180±8,4	14,8	191±9,5	15,7	148±8,1	16,5	201±7,7 ^c	10,9

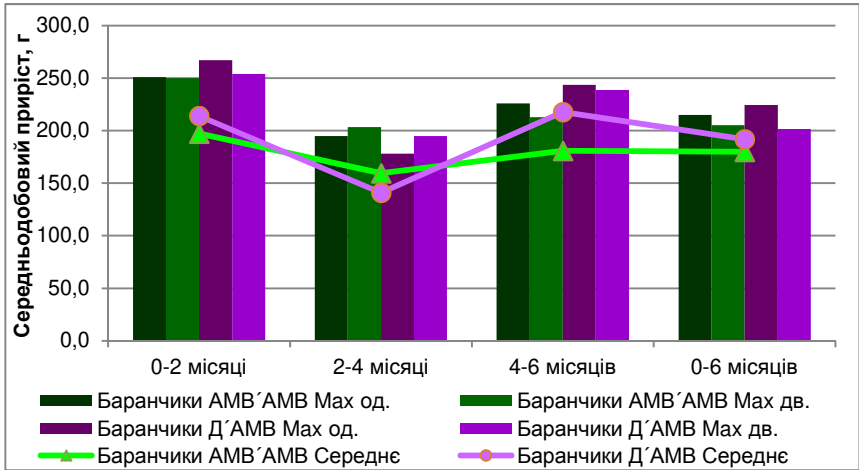

Рис. 3. Динаміка середньодобових приростів чистопородних (АМВ×АМВ) та помісних F1 (Д×АМВ) баранчиків

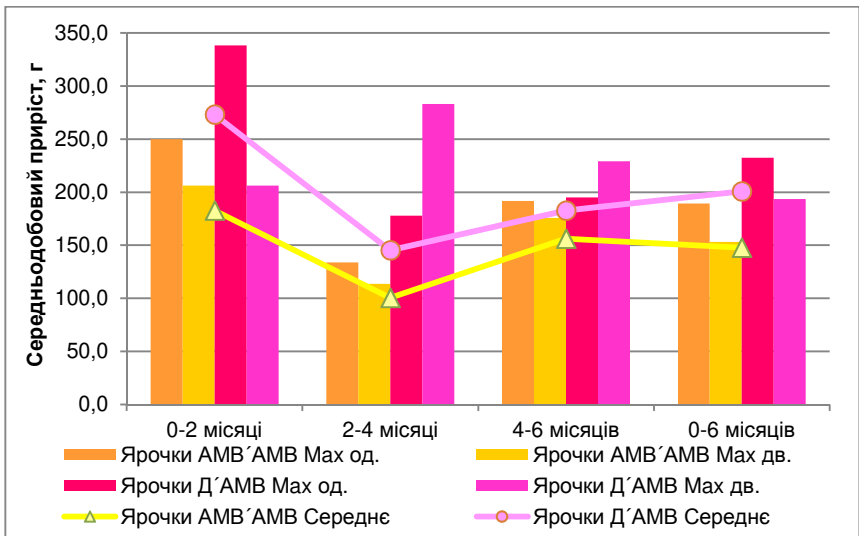

Рис. 4. Динаміка середньодобових приростів чистопородних (АМВ×АМВ) та помісних F1 (Д×АМВ) ярочок

За рахунок компенсаторного росту двійневих ягнят після відлучення максимальний середньодобовий приріст з 2 до 6 місяців відмічено у двійневої помісної ярочки.

Слід відмітити, що у ярочок найвищі середні та максимальний прирости були за перший місяць життя. Фактично реалізований потенціал баранчиків по групі був на рівні 220 г на 5-6 місяцях життя.

Жива маса та середньодобові прирости за віковими періодами не достатньо розкривають напруженості процесів, тому були визначено коефіцієнти відносної швидкості росту ягнят у різні вікові періоди (табл. 3).

Молодняк овець різних статей мав неоднакову відносну інтенсивність росту, але в цілому зберігається наступна закономірність – з віком вона знижується. Швидкість росту баранчиків була дещо вищою, ніж ярочок за перший місяць життя та нижчою у два наступні.

Таблиця 3. Швидкість росту ягнят асканійської м'ясо-вовнової породи та помісних з породою дорпер F1

Показник	Віковий період	Баранчики				Ярочки			
		АМВ×АМВ, 10 гол.		Д×АМВ, 9 гол.		АМВ×АМВ, 9 гол.		Д×АМВ, 10 гол.	
		$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Сv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Сv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Сv, %	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Сv, %
Абсолютний приріст, кг	нар-1міс.	6,8±0,7	17,1	7,3±0,52	22,4	5,8±0,49	25,7	8,5±0,73 ^a	24,1
	1-2 міс	10,9±0,79	22,8	10,9±1,14	33,1	10,9±0,76	21,0	13,1±1,05	22,7
	2-3 міс	3,4±0,31	28,9	3,0±0,45	46,9	2,5±0,52	63,9	3,5±0,82	66,7
	3-4 міс	6,0±0,36	19,1	5,3±0,69	41,3	3,5±0,39	33,5	5,1±1,51	83,2
	4-6 міс	11,2±0,45	12,7	13,5±0,69	16,2	9,7±0,43	13,2	11,3±1,91	47,7
	народж.-6 міс	33,4±1,63	15,4	35,4±1,69	15,1	27,5±1,54	16,8	36,8±1,46 ^c	11,2
Відносний приріст (Майнате), %	нар-1міс.	141,1±12,31	27,6	175,1±25,92	46,8	119,4±6,18	15,5	179,5±13,3 ^c	21,1
	1-2 міс	161,3±9,33	18,3	158,0±19,98	40,0	191,9±11,50	18,0	159,5±18,04	32,0
	2-3 міс	19,4±1,62	26,4	16,6±2,38	45,3	13,8±2,52	54,6	16,6±3,68	62,9
	3-4 міс	29,6±2,89	30,8	26,1±4,10	49,7	18,9±2,61	41,4	22,8±7,81	96,7
	4-6 міс	42,0±1,93	14,5	51,7±2,63 ^c	16,1	45,2±4,54	30,1	39,0±7,30	52,9
	народж.-6 міс	692,4±50,78	23,2	803,4±45,2 ^a	17,8	571,1±18,76	9,9	778,1±30,3 ^c	11,0
Відносний приріст (Броді), %	нар-1міс.	20,4±1,00	15,6	22,4±1,58	22,3	18,6±0,59	9,6	23,4±0,86 ^c	10,4
	1-2 міс	22,2±0,73	10,4	21,2±1,81	27,0	24,3±0,75	9,2	21,8±1,25	16,2
	2-3 міс	4,4±0,34	24,6	3,8±0,50	41,9	3,2±0,55	51,5	3,7±0,80	60,4
	3-4 міс	6,4±0,52	25,7	5,6±0,79	44,5	4,3±0,54	38,0	4,8±1,42	84,3
	4-6 міс	8,7±0,33	12,1	10,2±0,42	12,9	9,1±0,73	24,1	7,9±1,32	47,5
	народж.-6 міс	42,6±0,33	2,5	43,2±0,56	4,1	42,8±0,32	2,2	42,9±0,22	1,5

Помісні тварини за весь період досліджень вірогідно переважали чистопородних аналогів за абсолютними та відносними показниками швидкості росту.

Слід відмітити, що мінливість показників швидкості росту збільшується до 4 місяця життя.

Поряд з показниками абсолютних та відносних приростів живої маси розраховано індекси інтенсивності формування, рівномірності і напруги росту ягнят від народження до шестимісячного віку (табл. 4).

Таблиця 4. Інтенсивність росту ягнят асканійської м'ясо-вовнової породи та помісних з породою дорпер F1, $\bar{X} \pm S\bar{x}$

Показник	Баранчики		Ярочки	
	АМВ×АМВ, 10 гол.	Д×АМВ, 10 гол	АМВ×АМВ, 9 гол.	Д×АМВ, 10 гол.
Δt	0,636±0,0759	0,676±0,0535	0,652±0,0740	0,856±0,0735
Св. %	37,7	25,0	34,1	24,3
I_p	0,111±0,0035	0,116±0,0073	0,090±0,0039	0,109±0,0051 ^b
Св. %	10,1	19,8	12,9	13,1
I_n	0,166±0,0185	0,166±0,0185	0,172±0,0234	0,222±0,0211
Св. %	35,2	35,2	40,9	26,8

За інтенсивністю формування від народження до 6 місяців дещо більші значення спостерігалися у помісних тварин, баранчики дослідної групи переважали чистопородних на 0,04 одиниць, ярочки на 0,204 відповідно. Така ж тенденція спостерігається за індексами рівномірності та напруги росту ярочок. Індекс напруги росту на 0,050 одиниць був більший у помісних ярочок. Рівномірність росту останніх теж була вірогідно вищою на 0,019 одиниць.

Висновки. Молодняк обох статей асканійської м'ясо-вовнової породи характеризувалися високим рівнем швидкості росту. Вищою інтенсивність росту була у помісного молодняка. Встановлено доцільність використання баранів-плідників породи дорпер для підвищення швидкості накопичення маси ягнят. Відмічено характерний прояв гетерозису при схрещуванні вівцематок асканійської м'ясо-вовнової породи з баранами породи дорпер. Дослідні ярочки переважали чистопородних в усі вікові періоди, і на завершення досліджень ця різниця сягнула 9,3 кг, або 28,8%.

Список використаної літератури

1. Атановська-Маслюк О. Й., Жарук П. Г., Маслюк А. М. Особливості росту помісних ягнят одержаних від вівцематок асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовною та баранів породи тексель. *Вівчарство та козівництво*. Нова Каховка : ПІЄЛ, 2019. Вип 4. С.18–33.

2. Атановська О. Й. Ріст ягнят асканійського типу чорноголових овець асканійської м'ясо-вовнової породи в умовах низького рівня годівлі. *Вівчарство*. Нова Каховка : ПІЄЛ, 2007. Вип. 34. С. 54–59.

3. Інструкція з бонітування овець; Інструкція з ведення племінного обліку у вівчарстві та козівництві; Нормативне виробничо-практичне видання. Київ : Селекція, 2003. 156 с.

4. Плохинский Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников. Москва : Колос, 1969. 256 с.

5. Capistrac A. Milk production and morphological properties of udder in sheep of Tsigay breed and their crosses with Suffolk breed / A. Capistrac, M. Margetin, J. Spanic, T. Bachyncova // *J Farm Anim. Sci.* 1997. Vol. 30. Pp. 110–18.

6. Dăăban S. Genetic resource of Romania and young ovine meat production / S. Dăăban, B. Geor- gescu, I. Pădeanu, C. Pascal, I. Călin, E. Ilişiu, S. Voia, A. Popa // *USAMV Cluj–Napoca Bulletin*. 2010. Vol. 67 (1–2). Pp. 157–162.

7. Duman L. Improvement of meat lamb production in Mures country by crossbreeding of local Tsigai breed with German Blackheaded breed / L. Duman, I. Răducuță, E. Ilişiu, A. Marin, A.-M. Ciurea, V. Dreve, T. Bucătar // *Scientific Papers. Series D. Animal Science*. 2017. Vol. LX. Pp. 226–230

8. Ilişiu E. Carcass Conformation and Tissue Composition of Tsigai and Crossbred Lambs by Suffolk and German Blackface Breeds / E. Ilişiu, V. Rău, V. Miclea, G. Rahmann, V. Ilişiu, S. Dăăban // *Bulletin UASVM Animal Science and Biotechnologies*. 2011. Vol. 68 (1–2). Pp. 173–178.

References

1. Atanovska-Masliuk, O. Y., Zharuk, P. H., & Masliuk, A. M. (2019). Osoblyvosti rostu pomisnykh yahniat oderzhanykh vid vivtsematok askaniiskoi miaso-vovnovoi porody z krosbrednoiu vovnoiu ta baraniv porody teksel [Peculiarities of growth the crossbred lambs obtained from Ascanian Meat-and-Wool breed ewes with crossbred wool and Texel breed rams]. Yu.V. Vdovychenko (Eds.), *Vivcharstvo ta kozivnytstvo – Sheep Breeding and Goat Breeding*. (Issue 4), (pp. 18-33). Nova Kakhovka: "PYEL" [in Ukrainian].

2. Atanovska, O. Y. (2007). Rist yahniat askaniiskoho typu chornoholovykh ovets askaniiskoi miaso-vovnovoi porody v umovakh nyzkoho ravnia hodivli [Growth of Ascanian Black-Headed type the Ascanian Meat-and-Wool breed lambs under the conditions of low feeding level]. V.I. Voronenko (Eds.), *Vivcharstvo – Sheep Breeding*. (Issue 34), (pp. 54–59). Nova Kakhovka: "PYEL" [in Ukrainian].

3. *Instruktsiia z bonituvannia ovets; Instruktsiia z vedennia pleminnoho obliku u vivcharstvi ta kozivnytstvi; Normatyvne vyrobnycho-praktychne vydannia [Instructions for grading sheep; Instructions for keeping breeding records in sheep and goat breeding; Normative production and practical edition].* (2003). Kyiv: Seleksiia [in Ukrainian].

4. Plokhinskiy, N. A. (1969). *Rukovodstvo po biometrii dlya zootekhnikov [Guide of biometrics for zootechnicians].* Moscow: Kolos [in Russian].

5. Capistrac A. Milk production and morphological properties of udder in sheep of Tsigay breed and their crosses with Suffolk breed / A. Capistrac, M. Margetin, J. Spanic, T. Bachyncova // *J Farm Anim. Sci.* 1997. Vol. 30. Pp. 110–18.

6. Dăăban S. Genetic resource of Romania and young ovine meat production / S. Dăăban, B. Geor- gescu, I. Pădeanu, C. Pascal, I. Călin, E. Ilişiu, S. Voia, A. Popa // *USAMV Cluj–Napoca Bulletin.* 2010. Vol. 67 (1–2). Pp. 157–162.

7. Duman L. Improvement of meat lamb production in Mures country by crossbreeding of local Tsigai breed with German Blackheaded breed / L. Duman, I. Răducuă, E. Ilişiu, A. Marin, A.-M. Ciurea, V. Dreve, T. Bu- cătar // *Scientific Papers. Series D. Animal Science.* 2017. Vol. LX. Pp. 226–230

8. Ilişiu E. Carcass Conformation and Tissue Composition of Tsigai and Crossbred Lambs by Suffolk and German Blackface Breeds / E. Ilişiu, V. Rău, V. Miclea, G. Rahmann, V. Ilişiu, S. Dăăban // *Bulletin UASVM Animal Science and Biotechnologies.* 2011. Vol. 68 (1–2). Pp. 173–178.